

MUNKAVÉDELEM A MINDENNAPOKBAN

DR. SABACZ RÓBERT
MUNKAÜGYI IGAZGATÓHELYETTES

BFKH MUNKAVÉDELMI ÉS MUNKAÜGYI
SZAKIGAZGATÁSI SZERV

VÁC, 2014.10.13.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

ALAPVETŐ JOGOK MAGYARORSZÁG ALAPTÖRVÉNYE ALAPJÁN

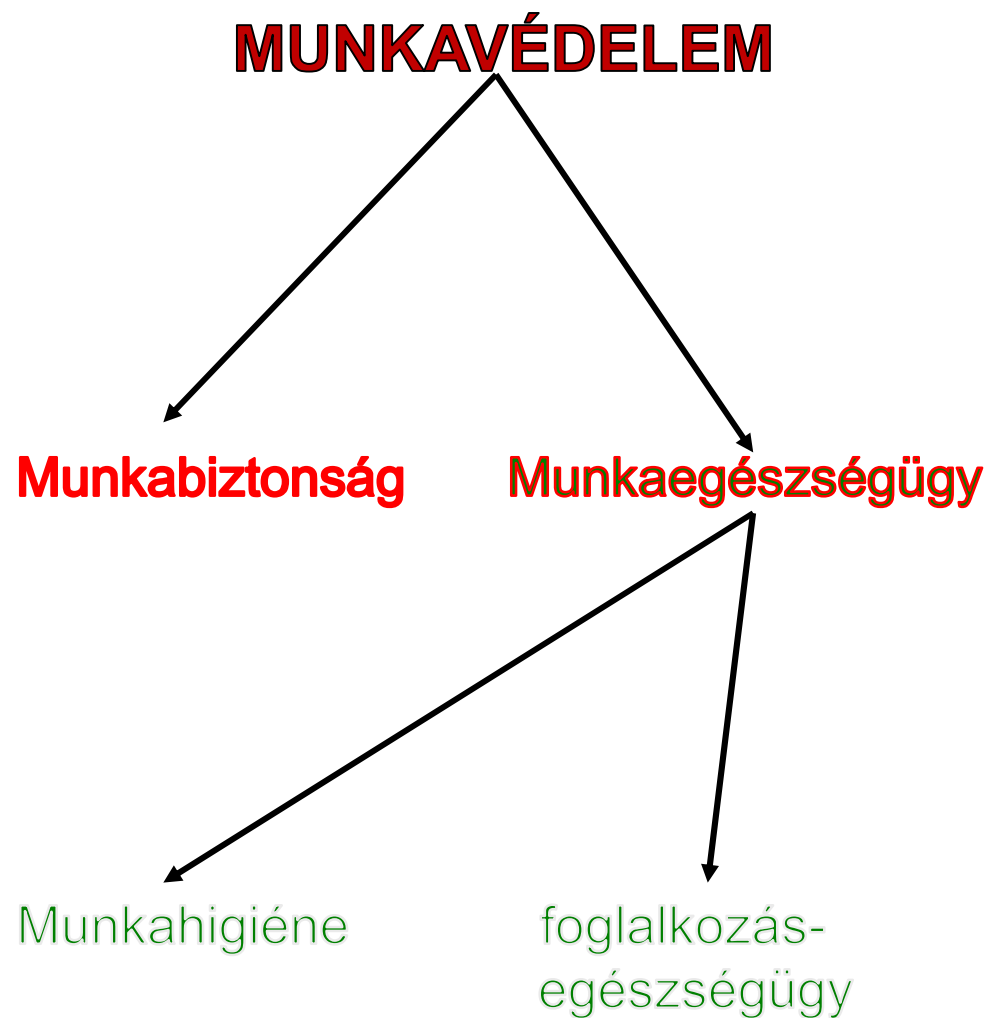
„Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.” [XII. cikk (2)]

„Mindenkinek joga van testi és lelki egészségének megőrzéséhez.” [XVI. cikk (3)]

„E jog érvényesülését Magyarország a munkavédelem, az egészségügyi intézmények és az orvosi ellátás, a sportolás, és a rendszeres testedzés, valamint a természetes és épített környezetének biztosításával segíti elő.” [XIX. cikk (2)] ”

MUNKAVÉDELEM FELÉPÍTÉSE

MUNKAVÉDELMI FOGALMAK

Munkabiztonság a munkavégzés tárgyi feltételeit vizsgálja, a baleseti veszélyforrásokkal összefüggésben,

Munkaegészségügy a munkavégzés munkavállalót érő egészségére gyakorolt hatásaival foglalkozik.

MUNKAVÉDELMI FOGALMAK

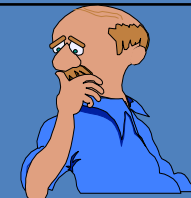
Munkahigiiéné: a munkakörnyezeti egészségi veszélyek, kockázatok előrelátásának, felismerésének, mérésének, értékelésének és kezelésének a tudománya, amelynek **célja a dolgozók egészségének megóvása.**

előrelátás

felismerés

értékelés

kezelés

MUNKAVÉDELMI FOGALMAK

Foglalkozás-egészségügy: a munkakörnyezeti kóroki tényezők okozta megterhelések és igénybevétel vizsgálata, valamint a dolgozók munkaköri alkalmasságának megállapítása és ellenőrzése.

MUNKÁLTATÓI FELELŐSSÉG

A munkáltató feladata az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés kialakítása.

**(1993.évi XCIII. tv. a munkavédelemről)
egészséget nem veszélyeztető munkavégzés**

munkaegészségügy

biztonságos munkavégzés

munkabiztonság

AZ EURÓPAI MUNKAVÉDELMI ÜGYNÖKSÉG 2007. ÉVBEN KÖZZÉTETT ADATAI ALAPJÁN AZ EU 25-ÖKBEN

- Évente **151.300 haláleset** tulajdonítható a „munkával összefüggő” **baleseteknek**, és **megbetegedéseknek**.
- Ebből: **8.900 a halálos munkabaleset**.
- A munkával összefüggő megbetegedés következmény száma **142.400** , amelyből **31.000-56.000 veszélyes anyagok** hatására vezethető vissza.
- Azbeszt miatt** évente **21.000 haláleset** következik be.
- A keresőképzetlenség főbb okai**: a túlzott munkahelyi megterhelés miatti **váz,-izomrendszeri megbetegedések**, **munkahelyi stressz**, **mentális és pszichés problémák**.
- Évente kb. **450 millió a munkából kieső napok száma**, amely a **GDP 4% -a**.

A MUNKAKÖRÜLMÉNYEKET VIZSGÁLÓ ÖTÖDIK EURÓPAI FELMÉRÉS ADATAI (5. EWCS, FIFTH EUROPEAN WORKING CONDITIONS SURVEY)

- az európai munkavállalók most is éppen annyira ki vannak téve a fizikai veszélyeknek, mint 20 évvel ezelőtt,
- a munkavállalók 33%-a végez nehéz fizikai munkát munkaideje legalább egynegyedében, 23% van kitéve rezgéseexpozíciónak, és ezek a számok 2000 óta nem változtak,
- az összes munkavállaló közel fele (46%) dolgozik fárasztó vagy kényszer testhelyzetben a munkaidő legalább egynegyedében,

A MUNKAKÖRÜLMÉNYEKET VIZSGÁLÓ ÖTÖDIK EURÓPAI FELMÉRÉS (FOLYT.)

- az ismétlődő kéz- vagy karmozdulatok ma több európai munkavállaló munkájában vannak jelen, mint 10 évvel ezelőtt,
- 2010-ben az EU-27 területén a munkavállalók közel 30%-a volt kitéve zajexpozíciónak a munkaideje legalább egynegyedében,
- 15% azoknak az aránya, akik füstöt, gőzöket vagy port lélegeznek be, vagy veszélyes vegyi anyagokat kezelnek,
- fertőző anyagokkal a munkaerő nagyobb hányada foglalkozott 2010-ben, mint 2005-ben (11%, illetve 9%).

FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK

MUNKABALESET

szervezett munkavégzés közben, vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló közrehatásának mértékétől függetlenül. A munkavégzéssel összefüggésben következik be.....

Lakásáról a munkahelyére, ill.
a munkahelyéről a lakására menet
közben éri

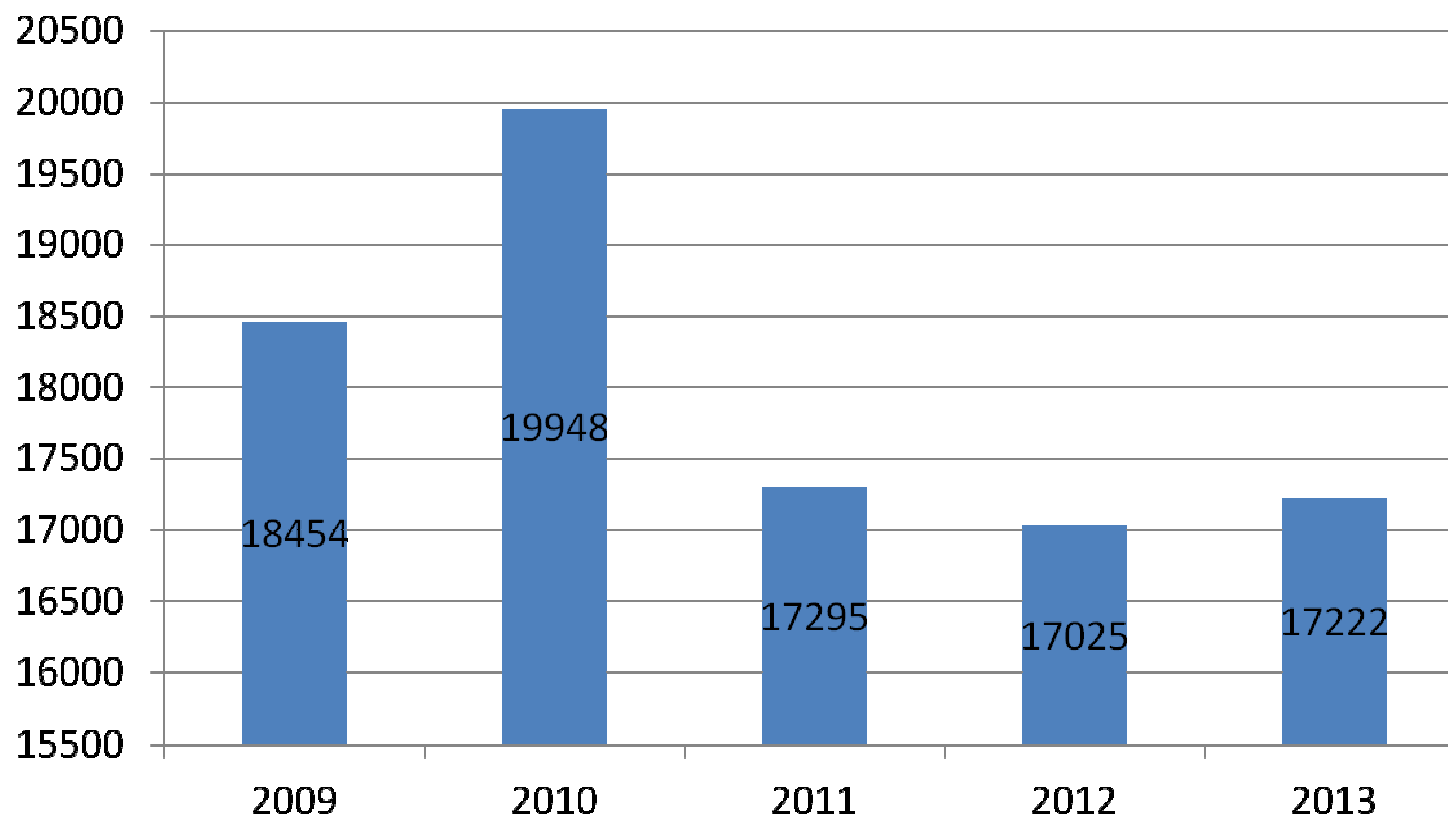
ÚTI BALESET

MUNKABALESETEK ALAKULÁSA ORSZÁGOSAN

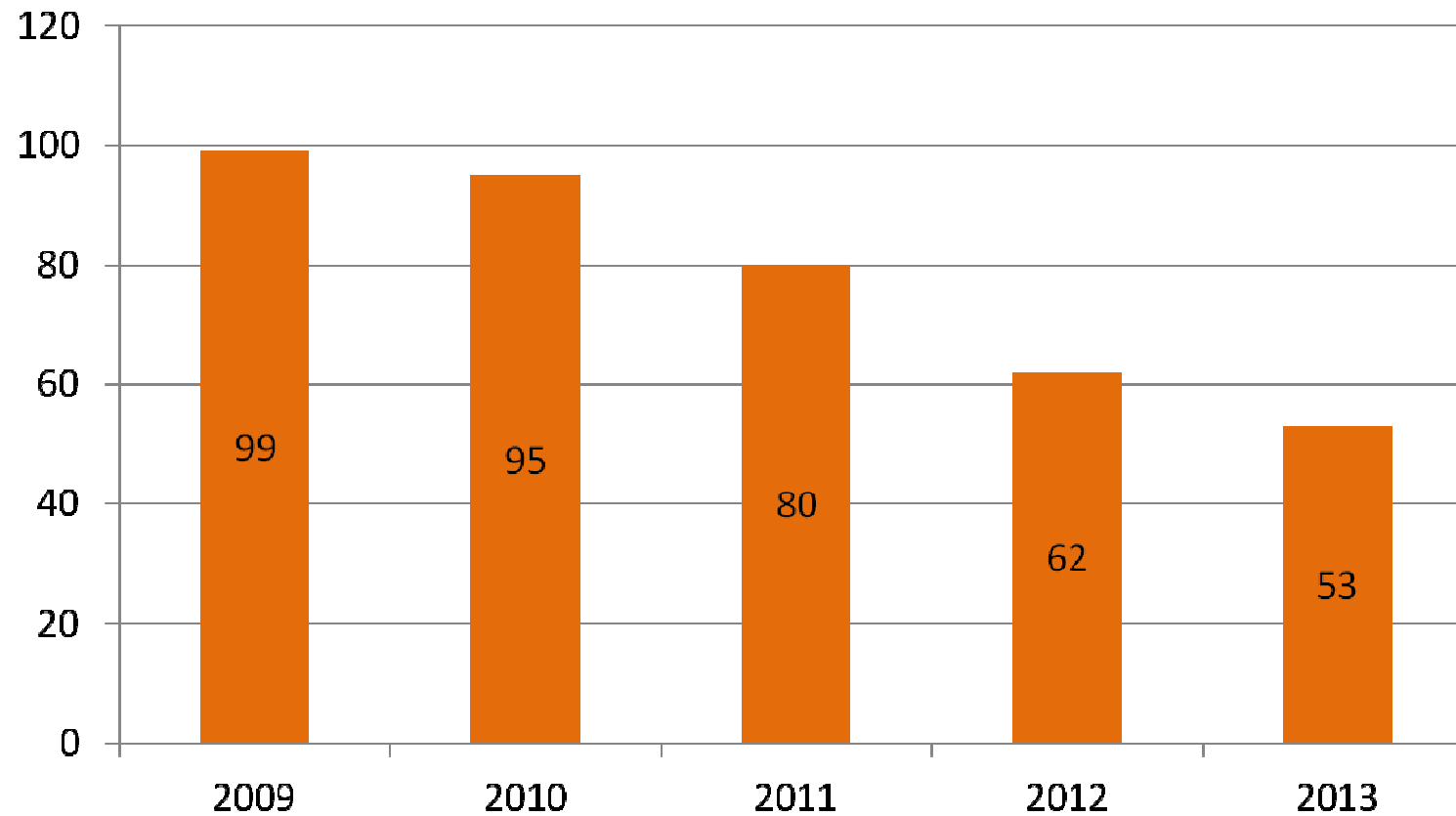
összes munkabaleset adott évben

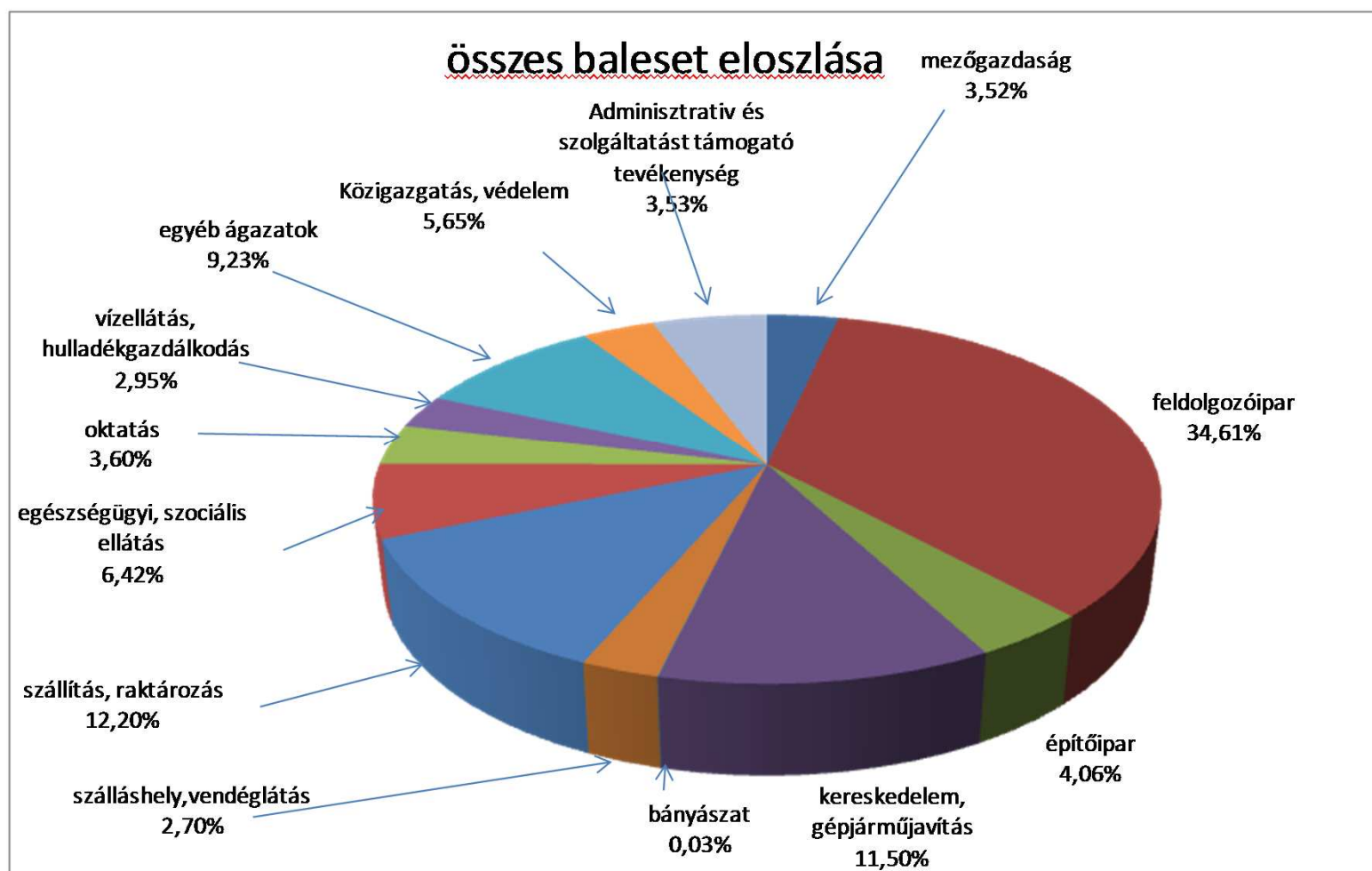
HALÁLOS MUNKABALESETEK SZÁMA ORSZÁGOSAN TÁRGYÉVBEN

halálos munkabalesetek adott évben

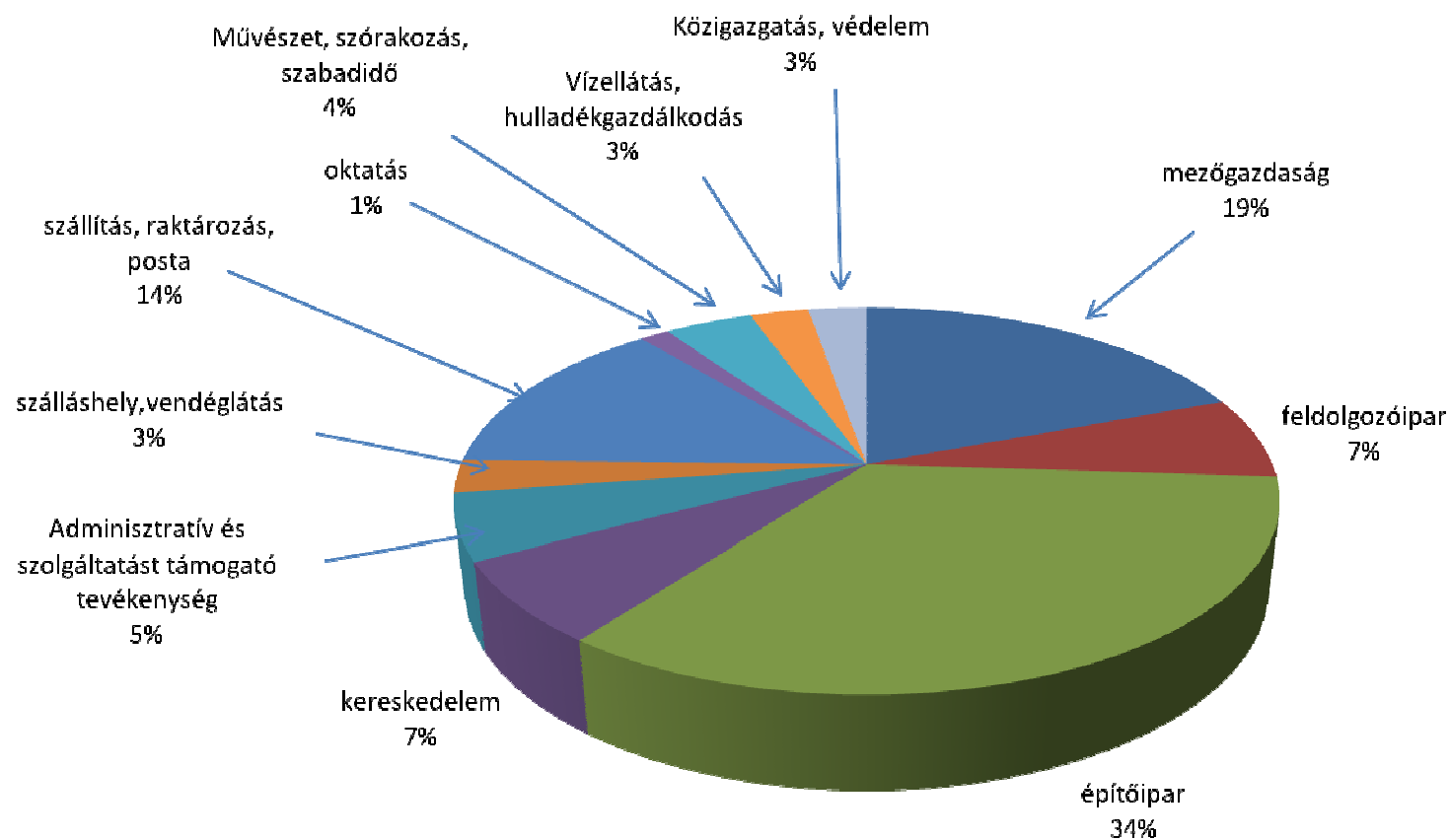
MUNKABALESETEK SZÁMÁNAK MEGOSZTLÁSA NEMZETGAZDASÁGI ÁGAZATONKÉNT ORSZÁGOSAN

MUNKABALESETEK SZÁMÁNAK MEGOSZLÁSA NEMZETGAZDASÁGI ÁGAZATONKÉNT

halálos balesetek eloszlása

MUNKAVÉDELMI ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK

A konyhai alapgépnek az eltömődés esetére kialakított, fordított működési irányt kapcsoló nyomógombja többszöri próbálkozás, benyomás ellenére működésképtelen volt

MUNKAVÉDELMI ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK

Targonca indítókulcsa egy láncon, így „biztosan” mindig a kapcsolóban marad és illetéktelenül elindítható.

MUNKAVÉDELMI ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK

A figyelmeztető felirat ellenére anyagtárolás a villamos kapcsolószekrény előtt.

MUNKAVÉDELMI ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK

Védelmi képességét
vesztett, átlukadt
hőhatás elleni
védőkesztyű

MUNKAVÉDELMI ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK

Botlásveszélyes
módon vezetett villamos
vezeték eladótérben

MUNKAVÉDELMI ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK

Fém tároló polc sarokoszlopa sérült, deformált volt, a terhelhetősége, stabilitása jelentősen csökkent

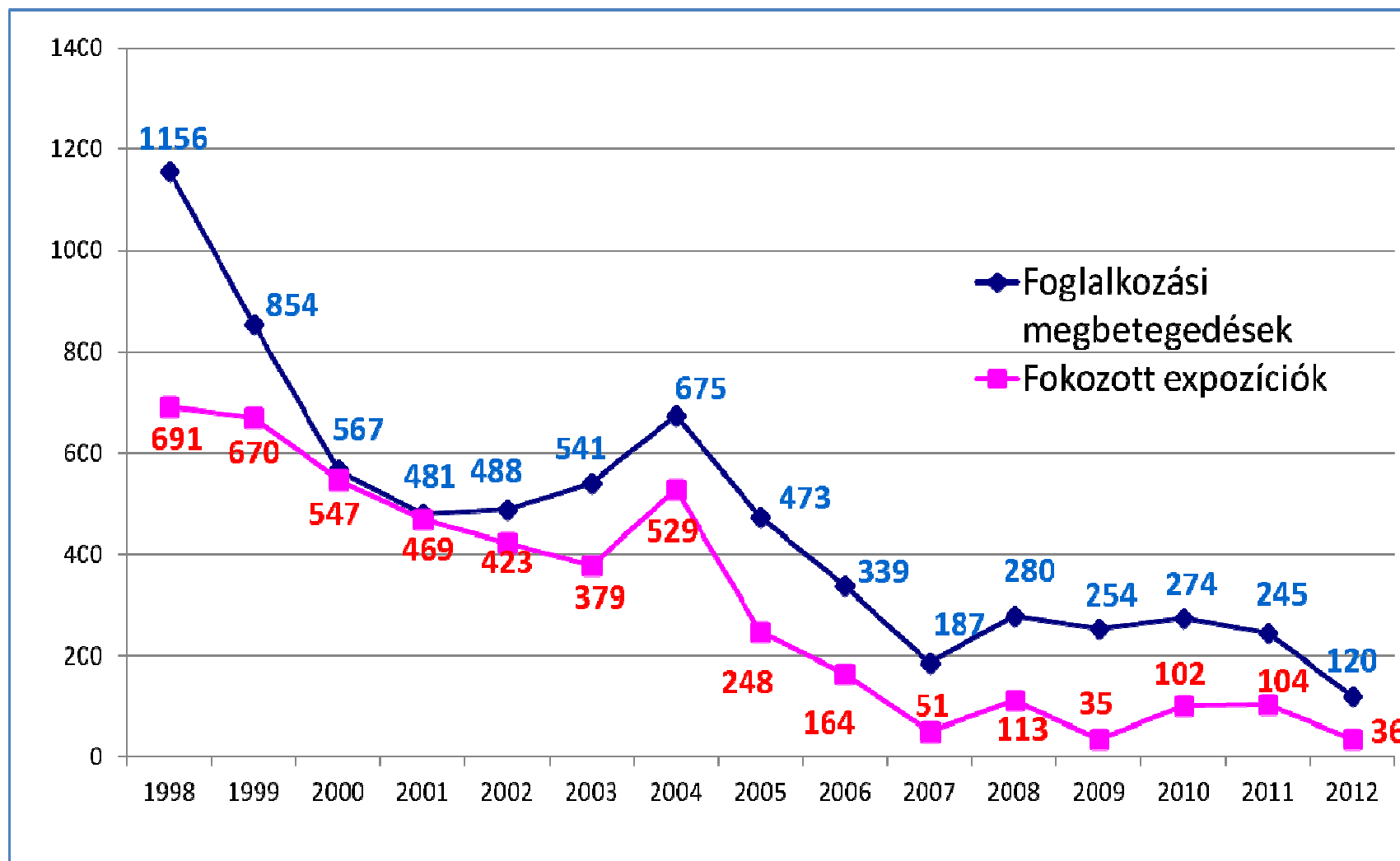
FOGLALKOZÁSI MEGBETEGEDÉSEK

Foglalkozási megbetegedés 27/1996. (VIII.28.)NM
rendelet alapján:

- a munkavégzés, a foglalkozás gyakorlása közben bekövetkezett olyan **heveny és idült**, valamint a foglalkozás gyakorlását követően megjelenő vagy kialakuló idült **egészségkárosodás**,
- amely a munkavégzéssel, a foglalkozással kapcsolatos, a munkavégzés, a munkafolyamat során előforduló **fizikai-, kémiai-, biológiai-, pszichoszociális- és ergonómiai** kóroki tényezőkre vezethető vissza,
 - illetve amely a munkavállalónak az optimálisnál nagyobb vagy kisebb igénybevételének a következménye;

A FOGLALKOZÁSI MEGBETEGEDÉSEK ÉS A FOKOZOTT EXPOZÍCIÓS ESETEK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA ORSZÁGOSAN 1998-2012

FŐBB INTÉZKEDÉSI LEHETŐSÉGEINK

Az Mvt. 84. §. értelmében az eljáró felügyelő az alábbi intézkedésekre jogosult:

- **Figyelemfelhívás,**
- **Figyelmeztetés,**
- **Hiányosság megszüntetésére kötelezés (határidő megjelölésével),**

Azonnali intézkedési lehetőség:

- **Munkavégzéstől való eltiltás,**
- **Működés, használat felfüggesztése,**
- **Tevékenység felfüggesztés.**

A Mvt. 82.§ (3) bekezdésének értelmében:
munkavédelmi bírság, melynek összege
50 000 Ft-tól 10 000 000 Ft-ig terjedhet.
(kiszabásának részletes szabályairól a
273/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet
intézkedik.

A KET alapján: **eljárási bírság**

IRÁNYVÁLTÁS A HATÓSÁGI MUNKÁBAN

A Munkavédelmi hatóság az ellenőrző, szankcionáló, tehát a hagyományos értelemben vett hatósági szerepkör mellett egyre nagyobb jelentőséget tulajdonít a **tájékoztató, tanácsadó, együttműködő, felmérő, értékelő, szabályalkotó** munkának, amellyel a résztvevők között a kapcsolatrendszer javulása is várható.

MUNKAVÉDELMI KONKLÚZIÓ

**A munkahelyi egészséget, biztonságot értéként
kezelő, tudatos magatartás
a gazdasági felemelkedés alapja**

**Egészséges
gazdaság**

**Egészséges
társadalom**

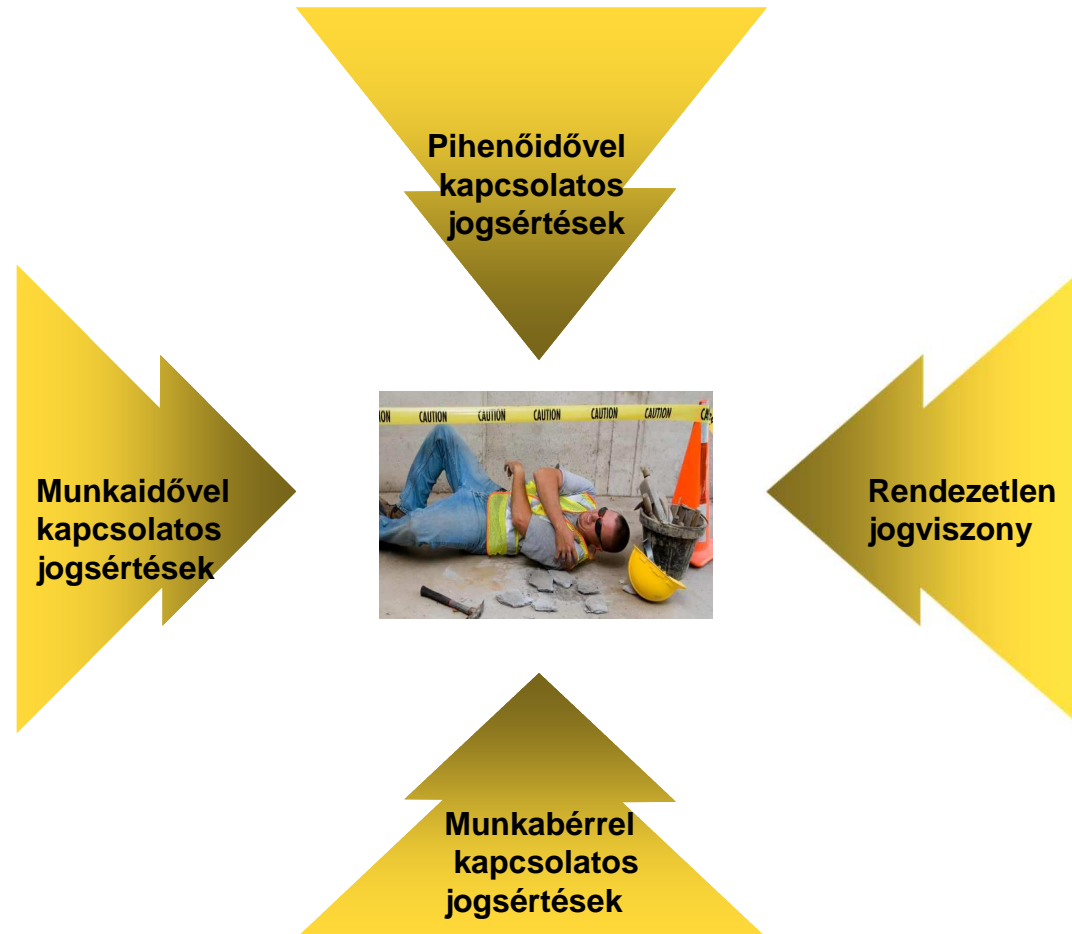
**Egészséges
munkahelyek**

**Egészséges
keresőképes
munkavállaló**

MUNKAVÉDELEM ÉS MUNKAÜGY KAPCSOLATA

JOGAIBAN KORLÁTOZOTT MUNKAVÁLLALÓ MUNKATELJESÍTMÉNYE

Jogviszony bizonytalansága

- Bizonytalan élethelyzet és jövőkép
- Tb. ellátásokhoz való hozzáférés korlátozottsága

Munkaidővel kapcsolatos visszaélések

- Dekoncentrálttság
- Figyelmetlenség
- Fáradtság
- Regeneráció hiánya
- Kiegészítés

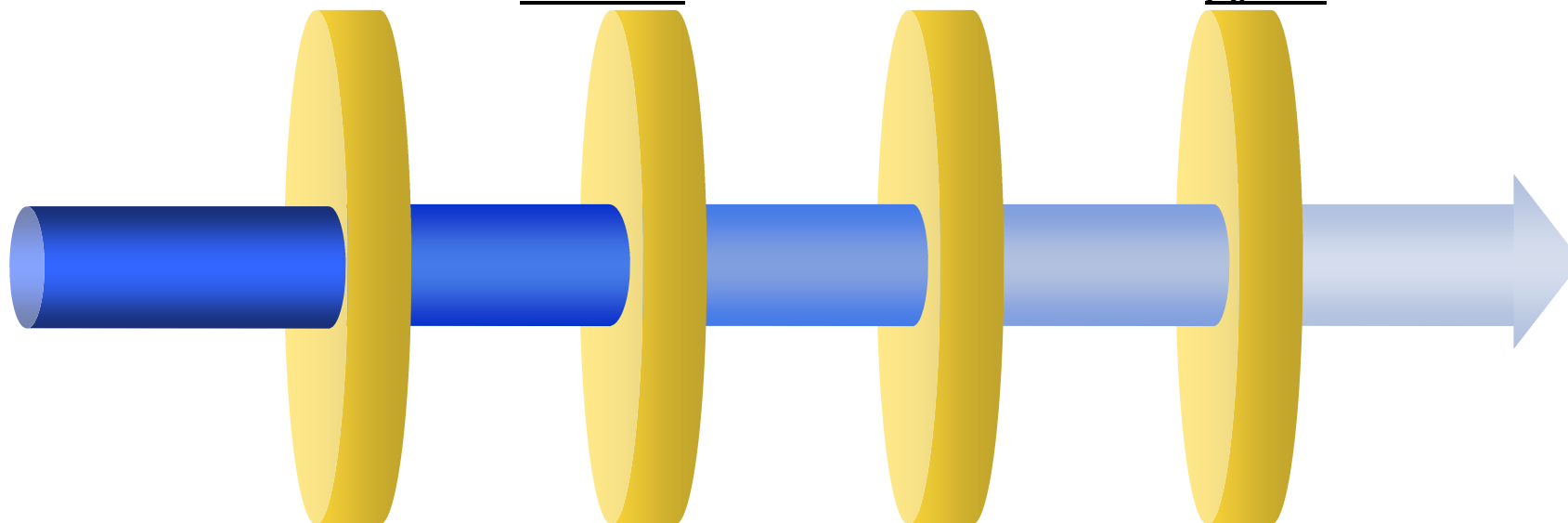
Pihenéshez való jog csorbítása

Munkabérrrel kapcsolatos jogsértés

- Létbizonytalanság
- Másodállás szükségessége

KKV. TÖRVÉNY ÉS A MET. VISZONYA

1996. évi LXXV. törvény a munkaügyi ellenőrzésről 6/A. § (1) A felügyelő **köteles javaslatot tenni munkaügyi bírság kiszabására**, valamint a munkaügyi bírság kiszabása nem mellőzhető, ha a foglalkoztató

- a) a munkavállalói jogalanyisággal kapcsolatos **életkori feltételekre** (ideértve a gyermekmunka tilalmát is) vonatkozó rendelkezéseket megsértette,
- b) a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésével összefüggésben nem tett eleget az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 16. § (4) bekezdés a) pontjában, illetve az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény 11. §-ában foglalt **bejelentési kötelezettségének**,
- c) a jogszabályban vagy kollektív szerződésben megállapított **munkabér összegére és a kifizetés határidejére** vonatkozó rendelkezéseket megsértette, ide nem értve a felszámolási eljárás alatt álló foglalkoztatót, vagy
- d) **hatósági nyilvántartásba vétel hiányában folytat munkaerő-kölcsönzésre irányuló tevékenységet.**

KKV. TÖRVÉNY ÉS A MET. VISZONYA

2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról 12/A. §

(1) A hatósági ellenőrzést végző szervek **kis- és középvállalkozásokkal szemben az **első** esetben előforduló jogsértés esetén - az adó- és vámhatósági eljárást és a felnőttképzési tevékenységet folytató intézmények ellenőrzésére irányuló eljárást kivéve - **bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmaznak****

KKV. TÖRVÉNY ÉS A MET VISZONYA

- (2) **Nincs lehetőség a bírságtól való eltekintésre**, ha
- a) a jogsértés emberi életet, testi épséget vagy egészséget sért vagy veszélyeztet,
 - b) a bírság kiszabásának alapjául szolgáló tényállás megvalósulásával környezetkárosodás következett be,
 - c) a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek védelmét célzó jogszabályi rendelkezés megsértésére került sor, vagy
 - d) a jogsértésre a személyeknek koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportjához tartozó személlyel szemben került sor.

KKV. TÖRVÉNY ÉS A MET VISZONYA

A hatósági jogalkalmazási és bírósági ítélezési gyakorlatban megmutatkozó eltérő értelmezési gyakorlatra tekintettel a **Kúria** közigazgatási munkaügyi jogegységi tanácsa **2/2013. sz. jogegységi határozatában** adott iránymutatást a Kkv. Törvény 12/A törvény alkalmazására.

Kkv. törvény rendelkezései élveznek elsőbbséget a Met. (és egyéb hatósági ellenőrzési szabályok) rendelkezéseivel szemben.

KKV. TÖRVÉNY ÉS A MET. VISZONYA

KKV. törvény személyi hatálya
nem terjed ki

- magánszemély foglalkoztatókra,
- kkv-nak nem minősülő vállalkozásokra,
- nem vállalkozásnak minősülő munkáltatókra.

Összes foglalkoztatotti létszáma **250 főnél kevesebb**, és éves nettó árbevétele legfeljebb nettó **50 millió eurónak** (kb. 15 milliárd ft.) megfelelő forintösszeg, vagy **mérlegfőösszege** legfeljebb **43 millió eurónak** (kb. 13 milliárd ft.) megfelelő forintösszeg.

Nem minősül kkv-nak az a vállalkozás, amelyben az állam vagy az önkormányzat közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedése meghaladja a 25%-ot.

KKV. TÖRVÉNY ÉS A MET. VISZONYA

Nem alkalmazható a figyelmeztetés, mint szankció

- **harmadik országbeli állampolgár engedély nélküli foglalkoztatása miatti befizetésre kötelezés, valamint**
- **eljárási bírság esetén.**

Első eset megítélése

bármely munkaügyi felügyelőség

bármely jogsértés miatt meghozott,

bármely intézkedése után,

**már nem minősül első esetnek a
munkáltató 3 éven belüli jogsértése**

A rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményei az állami támogatások és a közbeszerzési eljárás szempontjából

RENDEZETT MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK SZABÁLYOZÁSA

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv. (Áht.) 50. § (1) bek. a) pontja:

Költségvetési támogatás abban az esetben nyújtható, ha a támogatási igény benyújtója megfelel a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének

Állami támogatások

Közbeszerzések
Közbeszerzési törvény
(2011. évi CVIII.
törvény)

Költségvetési támogatások
1/2012. (I. 26.) NGM rendelet a
rendezett munkaügyi
kapcsolatok feltételeiről és
igazolásának módjáról

1/2012. (I. 26.) NGM RENDELET (R)
A RENDEZETT MUNKAÜGYI KAPCSOLATOK
FELTÉTELEIRŐL ÉS IGAZOLÁSÁNAK MÓDJÁRÓL

Kizáró okok a rendezett munkaügyi kapcsolatok alól

Azonnali kizárási okok

Nem azonnali kizárási okok

Kizáró okok a rendezett munkaügyi kapcsolatok alól

Meghatározott jogsértés

+

**Meghatározott intézkedés
együttes fennállása esetén**

Kizárási okok

Azonnali

Az R. módosítása ezek egy részének feltételein enyhített, melyek következtében **lényegében nem azonnali kizárási okokká** válhatnak.

Nem azonnali

Két éven belül elkövetett ismételt jogsértés megállapítása esetén fennálló kizárási okok

AZONNALI KIZÁRÁSI OKOK ÉS FELTÉTELEK 1.1.

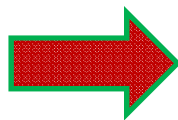
Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: **Art.) 16. § (4) bekezdés** a) pontjában valamint az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény (**Efo. tv.) 11. §-ában** foglalt, a **foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésével összefüggő bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt támogatás igénylőjével szemben a munkaügyi hatóság munkaügyi bírságot, az adóhatóság mulasztási bírságot,**

Az Art. 16. § (4a) bekezdésében foglalt **bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt az adóhatóság mulasztási bírságot szabott ki.**

KIZÁRÁSI OKOK VÁLTOZÁSA

Azonnali kizárási okok

Nem azonnali kizárási okok

- **jogviszony létesítésével összefüggő bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt támogatás igénylőjével szemben a munkaügyi hatóság munkaügyi bírságot, az adóhatóság mulasztási bírságot,**
- Art. 16. § (4a) bekezdésében foglalt **bejelentési kötelezettség elmulasztása miatt az adóhatóság mulasztási bírságot szabott ki**

- munkaügyi bírság/mulasztási bírság összege **nem haladja meg a harmincezer forintot,**
- a jogsértés **első alkalommal, egy munkavállaló** vonatkozásában került megállapításra
- **két éven belül** a hatóság a **korábbival azonos jogsértés elkövetését nem állapította meg**

AZONNALI KIZÁRÁSI OKOK ÉS FELTÉTELEK 1.2.

Harmadik országbeli állampolgár munkavállalási engedély, illetve EU Kék Kártya nélküli foglalkoztatása miatt a munkaügyi hatóság a támogatás igénylőjét **a központi költségvetésbe történő befizetésre kötelezte,**

A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) szerinti, **keresőtevékenység folytatására jogosító engedély (ideértve a magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás és tartózkodás céljából kiállított EU Kék Kártyát is) hiánya miatt az idegenrendészeti hatóság a támogatás igénylőjét **közrendvédelmi bírsággal sújtotta.****

NEM AZONNALI KIZÁRÁSI OKOK ÉS FELTÉTELEK

Az Mt. 34. §-ában meghatározott,
a munkavállalói jogalanyisággal kapcsolatos életkori feltételekre (ideértve a gyermekmunka tilalmát is) vonatkozó rendelkezések megsértése,

Jogszabályban, kollektív szerződésben vagy a miniszter által az ágazatra, alágazatra kiterjesztett kollektív szerződésben megállapított **munkabér mértékére és a kifizetés határidejére** vonatkozó rendelkezések megsértése,

A munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó, az Mt. 215. § (1) bekezdésének a nyilvántartásba vétellel kapcsolatos szabályainak megsértése miatt

A munkaügyi hatóság munkaügyi bírságot szabott ki,

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) alapján az **egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt az Egyenlő Bánásmód Hatóság a támogatás igénylőjét bírsággal sújtotta,**

NEM AZONNALI KIZÁRÁSI OKOK ÉS FELTÉTELEK

..... és

A jogsértést megállapító közigazgatási határozat jogerőre emelkedésétől és végrehajthatóvá válásától számított **két éven belül a hatóság a korábbival azonos jogsértés elkövetését állapította meg.**

Több telephellyel rendelkező munkáltató esetében a jogsértést megállapító közigazgatási határozat jogerőre emelkedésétől és végrehajthatóvá válásától számított két éven belül elkövetett ismételt jogsértésen az **ugyanazon telephelyen** kétéves időszakon belül jogerős és végrehajtható határozattal megállapított azonos jogsértést kell érteni.

RENDEZETT MUNKAÜGYI KAPCSOLATOKKAL ÖSSZEFÜGGŐ MUNKAÜGYI JOGSÉRTÉSEK

Azonnali kizárási okok

Harmadik országbeli állampolgárok engedélymentes foglalkoztatása miatt költségvetésbe történő befizetésre kötelezése

Bejelentés nélküli foglalkoztatás

- 30 e Ft. munkaügyi bírság felett,
- legalább 2 fő munkavállaló esetén,
- ismételtség esetén,

Nem azonnali kizárási okok

Bejelentés nélküli foglalkoztatás

- max 30 e Ft. munkaügyi bírság,
- max 1 fő munkavállaló esetén,
- ismételtség nélkül,

Az Mt. 34. §-ában meghatározott, **a munkavállalói jogalanyisággal kapcsolatos életkori feltételekre (ideértve a gyermekmunka tilalmát is)** vonatkozó rendelkezések megsértése,

Munkabér mértékére és a kifizetés határidejére vonatkozó rendelkezések megsértése,

A munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó, az Mt. 215. § (1) bekezdésének a **nyilvántartásba vétellel kapcsolatos** szabályainak megsértése miatt

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE